ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 11.08.1965 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

82

VYHLÁŠKA
Ústrednej rady odborov
z 21. júla 1965,
ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákonníka práce

Ústredná rada odborov ustanovuje podľa § 41 ods. 3, § 59 ods. 1, § 103 ods. 3, § 206 ods. 1, § 207 ods. 2 a § 216 ods. 1 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. (ďalej len „zákonník“), § 1 zákona č. 37/1959 Zb. o postavení závodných výborov základných organizácií Revolučného odborového hnutia a podľa čl. 9 a 10 uznesenia IV. všeodborového sjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie v máji 1965:

Prvá časť
Rozhodcovské konanie

§ 1 až 23

- Zrušené od 23. 3. 1970.

Spory prejednávané v rozhodcovskom konaní

(1) V rozhodcovskom konaní sa prejednávajú pracovné spory medzi organizáciou a jej pracovníkom, vrátane návrhu pracovníka na zrušenie kárneho opatrenia (§ 81 ods. 5 zákonníka), ak je sporný nárok uplatnený na rozhodcovskom orgáne v čase, keď pracovný (učebný) pomer, z ktorého spor vznikol, ešte trvá.

(2) Bez ohľadu na to, či pracovný pomer medzi organizáciou a pracovníkom dosiaľ trvá, prejednávajú sa v rozhodcovskom konaní

a) spory o nároky vzniknuté organizácii z toho istého dôvodu voči niekoľkým pracovníkom, pokiaľ aspoň jeden z nich je dosiaľ v pracovnom pomere v organizácii,

b) spory o obsah pracovných posudkov,

c) spory týkajúce sa odmien za vynálezy, zlepšovacie návrhy a priemyslové vzory.

(3) Spory o skončení pracovného pomeru vrátane nárokov s týmto skončením súvisiacich sa v rozhodcovskom konaní neprejednávajú. Taktiež sa v ňom neprejednávajú spory týkajúce sa podnikových bytov, nemocenského poistenia alebo sociálneho zabezpečenia a spory z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Rozhodcovské orgány

§ 2

(1) Pracovné spory prejednáva a rozhoduje v rozhodcovskom konaní ako rozhodcovský orgán závodný (miestny) výbor základnej organizácie Revolučného odborového hnutia (ďalej len „závodný výbor“). Dielenský výbor a pracovnoprávna komisia, pokiaľ bola v organizácii zriadená podľa zásad platných pre zriaďovanie ostatných komisií závodného výboru, môžu prejednávať a rozhodnúť pracovný spor ako rozhodcovský orgán, len pokiaľ ich tým poveril závodný výbor. Spory vzniknuté z takého opatrenia, o ktorom spolurozhodoval (na ktoré dal predchádzajúci súhlas) závodný alebo dielenský výbor, je príslušný prejednať vždy iba závodný výbor.

(2) Ak je v organizácii ustavených niekoľko závodných výborov alebo ak je poverených vykonávaním rozhodcovského konania niekoľko dielenských výborov, prejedná spor ten rozhodcovský orgán, ktorého pôsobnosť sa vzťahuje na pracovisko, na ktorom pracoval pracovník, ktorý je účastníkom konania, v čase, keď sporný nárok vznikol. Ak bol pracovník dočasne vyslaný na prácu do inej organizácie a sporný nárok vznikol z činnosti v tejto organizácii, prejedná spor rozhodcovský orgán, ktorého pôsobnosť sa vzťahuje na pracovisko, na ktorom je pracovník trvale zaradený.

(3) Ak nie je v organizácii ustavený ani závodný ani dielenský výbor, ani sa na ňu nevzťahuje pôsobnosť niektorého miestneho výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia, prejedná a rozhodne pracovný spor ako rozhodcovský orgán okresná odborová rada, ktorá môže vykonávaním tejto úlohy poveriť svoju pracovnoprávnu komisiu.

§ 3

Rozhodcovský orgán môže prejednať a rozhodnúť spor, len ak je prítomný nadpolovičný počet jeho členov, najmenej však traja. Pre platné uznesenie rozhodcovského orgánu, najmä na rozhodnutie sporu a schválenie zmieru treba nadpolovičnú väčšinu prítomných členov rozhodcovského orgánu.

§ 4
Návrh na začatie rozhodcovského konania

(1) Rozhodcovské konanie sa začína na návrh, ktorý môže podať buď organizácia, alebo pracovník.

(2) V návrhu na začatie rozhodcovského konania treba uviesť, kto návrh podáva a čo uplatňuje, proti komu návrh smeruje, opísanie rozhodujúcich skutočností a ako možno ich preukázať. V návrhu na začatie rozhodcovského konania môže organizácia alebo pracovník najmä uplatniť, aby rozhodcovský orgán v pracovnom spore rozhodol, že druhý účastník konania je povinný splniť určitú povinnosť alebo že je tu právny vzťah alebo právo, na určení ktorého má naliehavý právny záujem.

§ 5
Podanie návrhu na začatie rozhodcovského konania

(1) Návrh na začatie rozhodcovského konania sa podáva

a) závodnému výboru, a to aj vtedy, ak má uskutočniť rozhodcovské konanie dielenský výbor, prípadne pracovnoprávna komisia,

b) okresnej odborovej rade, ak má uskutočniť rozhodcovské konanie tento odborový orgán, prípadne jeho pracovnoprávna komisia.

(2) Návrh na začatie rozhodcovského konania možno podať písomne alebo ústne do zápisnice. Ak sa podáva návrh ústne, spíše návrh poverený člen závodného výboru alebo pracovník organizácie, ktorého na tento účel vedenie organizácie po dohode so závodným výborom podľa potreby uvoľní, prípadne poverený funkcionár alebo pracovník okresnej odborovej rady, ak sa návrh podáva u nej.

(3) Ten, kto návrh prijíma, zapíše ho do zoznamu podaných návrhov na začatie rozhodcovského konania, v ktorom sa poznamená deň podania návrhu, meno navrhovateľa a stručné označenie predmetu sporu. Odpis podaného návrhu zašle ostatným účastníkom konania. Ak je návrh neúplný, súčasne zabezpečí odstránenie závad.

(4) Ak nebude návrh prejednávať v rozhodcovskom konaní závodný výbor sám, odovzdá ho bez prieťahu predsedovi toho rozhodcovského orgánu, ktorý má rozhodcovské konanie uskutočniť. Okresná odborová rada odovzdá návrh, pokiaľ ho nebude sama prejednávať, pracovnoprávnej komisii. Odovzdanie návrhu sa takisto poznamená v zozname podaných návrhov.

(5) Účastník konania môže návrh vziať späť, dokiaľ rozhodcovský orgán nerozhodol o spore alebo neschválil uzavretý zmier. Ak tak urobí, rozhodcovský orgán konanie zastaví.

§ 6
Príprava prejednania a urovnanie sporu zmierom

(1) Predseda rozhodcovského orgánu zvolá rozhodcovský orgán tak, aby sa prejednávanie sporu začalo čo najskôr a skončilo spravidla najneskôr do 30 dní od podania návrhu na začatie rozhodcovského konania.

(2) Ak to treba, najmä v obťažnejších sporoch, môže rozhodcovský orgán požiadať príslušné komisie v závode (napr. mzdovú, ochrany a bezpečnosti práce a pod.) o prípravu podkladov pre prejednanie a rozhodnutie rozhodcovského orgánu. Ak nepovažuje rozhodcovský orgán za potrebné zveriť prípravu prejednania niektorej komisii, urobí potrebné prípravné práce sám, prípadne tým poverí niektorého svojho člena.

(3) V rámci prípravy prejednania treba vyslúchnuť účastníkov konania, vyžiadať si od nich predloženie dokladov týkajúcich sa predmetu sporu a na základe zistených skutočností pokúsiť sa o urovnanie sporu zmierom. Ak dôjde k zmieru, spíše o tom orgán vykonávajúci prípravu prejednania záznam, v ktorom uvedie presný obsah zmieru, vysvetlí účastníkom konania dosah dojednaného zmieru a predloží im záznam na podpis. Ak prípravu prejednania nevykonával rozhodcovský orgán sám, odovzdá záznam o uzavretí zmieru na schválenie rozhodcovskému orgánu, ktorý postupuje pri jeho schvaľovaní rovnako, ako keď dôjde k uzavretiu zmieru pri prejednaní pred rozhodcovským orgánom (§ 11).

(4) Ak sa nepodarí pri príprave prejednania dosiahnuť uzavretie zmieru, odovzdajú sa podklady pre rozhodnutie sporu rozhodcovskému orgánu.

§ 7

(1) Ak nedošlo počas prípravného prejednania k uzavretiu zmieru a jeho schváleniu, určí rozhodcovský orgán miesto a čas prejednania sporu.

(2) Ak má rozhodcovské konanie uskutočniť okresná odborová rada alebo jej pracovnoprávna komisia, môže sa prejednanie uskutočniť nielen v jej sídle, ale, ak je to účelnejšie, aj inde, napr. na pracovisku, kde k sporu došlo.

(3) Čas prejednania sa má určiť tak, aby nezasahoval do pracovného času účastníkov konania a pokiaľ možno ani členov rozhodcovského orgánu.

(4) Na prejednanie pozve rozhodcovský orgán navrhovateľa, ostatných účastníkov konania, ich zástupcov a ďalšie osoby, pokiaľ je ich prítomnosť potrebná na objasnenie rozhodujúcich skutočností. Ak je účastníkom konania mladistvý pracovník, treba prizvať aj jeho zákonného zástupcu; ak ide o pracovníka, ktorému bol súdom ustanovený opatrovník, aj jeho opatrovníka. Na prejednanie pred okresnou odborovou radou (pracovnoprávnou komisiou) musí sa prizvať zástupca odborovej organizácie z pracoviska pracovníka, ktorý je účastníkom konania, pokiaľ tam bola ustavená.

§ 8

(1) Prejednanie rozhodcovského orgánu je prístupné všetkým pracovníkom organizácie. Rozhodcovský orgán môže však vylúčiť ich prítomnosť buď pre celé prejednanie, alebo jeho časť, pokiaľ by verejným prejednávaním bolo ohrozené štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo alebo dôležitý záujem účastníkov konania. Aj v tom prípade majú však právo zúčastniť sa na prejednaní zástupcovia orgánov nadriadených organizácií a vyšších odborových orgánov, pokiaľ boli výslovne poverení zúčastniť sa na tomto prejednaní; rozhodcovský orgán musí ich však upozorniť na trestné následky porušenia takého tajomstva.

(2) Rozhodnutie o spore a uznesenie o schválení zmieru sa vždy vyhlasuje verejne.

§ 9
Prejednanie rozhodcovského orgánu

(1) Prejednanie vedie predseda rozhodcovského orgánu alebo ním poverený člen (ďalej len „predseda rozhodcovského orgánu“) tak, aby sa skutočný stav veci zistil čo najúčelnejšie a najrýchlejšie a aby účastníci z neznalosti práva neutrpeli ujmu. Rozhodcovský orgán koná ako kolektívny orgán; z účasti na jeho prejednaní a rozhodovaní je však vylúčený jeho člen, u ktorého so zreteľom na jeho pomer k prejednávanej veci, k účastníkom konania alebo aj k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nepredpojatosti. O vylúčení rozhoduje rozhodcovský orgán.

(2) Na prejednaní majú byť prítomní obidvaja účastníci sporu.

(3) Ak sa neustanoví na prejednanie pracovník, môže sa prejednanie uskutočniť v jeho neprítomnosti len vtedy, ak dal na to vopred súhlas alebo ak sa ustanovil na prejednanie jeho zástupca; inak odloží rozhodcovský orgán prejednanie na primeraný čas. Ak sa neustanoví pracovník alebo jeho zástupca ani na toto odložené prejednanie, hoci bol naň riadne pozvaný, môže sa konať v jeho neprítomnosti.

(4) Ak sa neustanoví na prejednanie pracovník, ktorý je oprávnený konať za organizáciu alebo jej zástupca, môže sa prejednanie uskutočniť i v jeho neprítomnosti.

§ 10
Objasnenie sporného nároku

(1) Rozhodcovský orgán prejedná spor na základe zprávy, ktorú podá jeho predseda. Rozhodcovský orgán vypočuje stanoviská obidvoch účastníkov sporu a porovná správnosť ich tvrdení s obsahom predložených dokladov. Podľa potreby vyslúchne i ďalšie osoby, ktoré môžu prispieť svojou výpoveďou k objasneniu veci; rozhodcovský orgán upozorní tieto osoby, že sú povinné vypovedať pravdu a nič nezamlčovať.

(2) Ak je to na objasnenie veci potrebné, najmä za účelom obstarania ďalších dokladov, môže rozhodcovský orgán prejednanie odložiť na čas čo možno najkratší tak, aby i v tomto prípade mohlo sa rozhodcovské konanie skončiť spravidla do 30 dní od podania návrhu.

§ 11
Zmier uzavretý pred rozhodcovským orgánom

(1) Ešte počas celého priebehu prejednania pred rozhodcovským orgánom má sa rozhodcovský orgán taktiež snažiť o to, aby sa spor urovnal zmierom. Ak dôjde k uzavretiu zmieru, je potrebné, aby bol schválený rozhodcovským orgánom. Rozhodcovský orgán dbá pritom na to, aby účastníci neutrpeli ujmu z neznalosti práva, a zmier neschváli, keby bol v rozpore s právnymi predpismi. Presný obsah zmieru sa uvedie v zápisnici o prejednaní s dodatkom, že rozhodcovský orgán zmier schválil.

(2) Predseda rozhodcovského orgánu je povinný účastníkom konania zápisnicu o uzavretí zmieru prečítať a jeho dosah im vysvetliť ešte skôr, než im predloží zápisnicu na podpis. Odpis tej časti zápisnice, v ktorej je uvedený zmier, doručí rozhodcovský orgán účastníkom sporu. Schválenie zmieru sa zaznamenáva v zozname podaných návrhov.

§ 12
Rozhodnutie

(1) Ak nedošlo pri prejednaní k uzavretiu zmieru, rozhodcovský orgán na neverejnej porade zhodnotí výsledky prejednania a v súlade s právnymi predpismi rozhodne o spore. Ak bolo predmetom sporu uloženie kárneho opatrenia (§ 81 ods. 5 zákonníka), môže ho rozhodcovský orgán len potvrdiť alebo zrušiť, nemôže ho však zmeniť.

(2) Rozhodnutie rozhodcovského orgánu oznámi jeho predseda účastníkom konania na konci prejednania. Uvedie tiež stručne jeho odôvodnenie a poučí účastníkov konania o možnosti podať proti tomuto rozhodnutiu námietky.

(3) Do troch dní odo dňa rozhodnutia musí sa účastníkom konania priamo doručiť alebo zaslať zásielkou určenou do vlastných rúk písomné vyhotovenie rozhodnutia. Rozhodnutie musí obsahovať stručné odôvodnenie a poučenie, na ktorom orgáne a v akej lehote možno tieto námietky podať. Písomné rozhodnutie podpíše predseda rozhodcovského orgánu a zapisovateľ.

(4) Vydanie rozhodnutia s uvedením dátumu jeho doručenia účastníkom konania sa zaznamenáva v zozname podaných návrhov.

§ 13
Zápisnica o prejednaní

O priebehu prejednania rozhodcovského orgánu sa spisuje zápisnica, v ktorej sa musí uviesť:

a) označenie rozhodcovského orgánu,

b) miesto, čas a predmet prejednania,

c) mená a priezviská prítomných členov rozhodcovského orgánu, zapisovateľa, účastníkov a ich zástupcov (pri organizácii sa uvedie popri jej názve meno a priezvisko pracovníka, ktorý koná za organizáciu),

d) stručný opis priebehu prejednania a obsah výpovede účastníkov a iných vyslúchnutých osôb; ak bol uzavretý zmier, jeho presný obsah s uznesením o schválení zmieru rozhodcovským orgánom,

e) ak nedošlo k uzavretiu zmieru, rozhodnutie rozhodcovského orgánu so stručným odôvodnením,

f) poučenie o možnosti podať proti rozhodnutiu námietky,

g) podpisy predsedu a zapisovateľa, a ak došlo k uzavretiu zmieru, aj podpisy účastníkov.

§ 14
Námietky

(1) Proti rozhodnutiu rozhodcovského orgánu môže ktorýkoľvek účastník do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia podať námietky. Námietky sa podávajú na závodnom výbore, a to aj keď ide o rozhodnutie iného rozhodcovského orgánu v závode; ak ide o rozhodnutie okresnej odborovej rady alebo jej pracovnoprávnej komisie, podávajú sa námietky na okresnej odborovej rade. Inak platí pre podávanie námietok obdobne ustanovenie o podávaní návrhu na začatie rozhodcovského konania (§ 5 ods. 2 a 3). V námietkach treba uviesť, z akého dôvodu považuje účastník konania rozhodnutie za nesprávne; môžu v nich byť prípadne uvedené aj ďalšie dôkazy na preukázanie alebo vyvrátenie uplatňovaného nároku.

(2) Ak námietky boli podané oneskorene po uplynutí 15-dňovej lehoty, závodný výbor (okresná odborová rada) upovedomí o tom toho, kto námietky podal a v odôvodnených prípadoch zmeškanie lehoty odpustí; inak ich zamietne ako podané oneskorene.

§ 15

Ak boli podané námietky včas, je závodný výbor (okresná odborová rada) povinný neodkladne postúpiť spor okresnému súdu, v obvode ktorého má svoje sídlo, a zaslať mu spisový materiál o spore. O postúpení sporu súdu závodný výbor (okresná odborová rada) upovedomí obidvoch účastníkov konania a súčasne zašle odpis námietok druhému účastníkovi konania.

§ 16
Návrh na postúpenie sporu súdu

(1) Ak do 30 dní od podania návrhu nedošlo k schváleniu uzavretého zmieru rozhodcovským orgánom, ani k vydaniu rozhodnutia rozhodcovského orgánu o spore, môže ktorýkoľvek účastník konania navrhnúť, aby sa spor postúpil na ďalšie prejednávanie súdu. Rozhodcovský orgán je povinný tomuto návrhu neodkladne vyhovieť a spisový materiál o spore odoslať okresnému súdu, v obvode ktorého má svoje sídlo.

(2) Návrh na postúpenie sporu súdu možno podať písomne alebo ústne do zápisnice. Jeho podanie a odoslanie spisov súdu sa poznamená v zozname podaných návrhov.

(3) O postúpení sporu súdu rozhodcovský orgán upovedomí obidvoch účastníkov konania.

§ 17

Ak nepostúpi rozhodcovský orgán spisový materiál súdu, hoci bol na to podľa predchádzajúcich ustanovení povinný, môže ktorýkoľvek účastník konania uplatniť svoj nárok priamo na súde návrhom, v ktorom uvedie svoj pôvodný návrh podaný na rozhodcovskom orgáne.

§ 18

(1) Ak bol podaný návrh na začatie rozhodcovského konania, námietky alebo návrh na postúpenie sporu súdu na inom odborovom orgáne, než je uvedené v predchádzajúcich ustanoveniach, postúpi ho tento orgán bez meškania príslušnému odborovému orgánu, prípadne súdu. V tomto prípade je návrh uplatnený a námietky alebo návrh na postúpenie sporu súdu podané už tým dňom, keď boli podané na nepríslušnom orgáne.

(2) Lehota na podanie námietok je zachovaná, ak boli podané najneskoršie v posledný deň lehoty alebo aspoň v tento deň odovzdané pošte na doručenie.

§ 19
Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí rozhodcovského orgánu

(1) Právoplatnosť nadobúdajú

a) rozhodnutie rozhodcovského orgánu, proti ktorému už nemožno podať námietky,

b) rozhodnutie rozhodcovského orgánu, proti ktorému sa síce námietky včas podali, ale účastník, ktorý ich podal, vzal ich späť najneskôr do vyhlásenia rozsudku.

(2) Ak účastník konania nesplní včas to, čo mu ukladá právoplatné rozhodnutie alebo zmier schválený rozhodcovským orgánom, môže druhý účastník požiadať o potvrdenie, že rozhodnutie (schválený zmier) je vykonateľné. Vykonateľnosť potvrdzuje závodný výbor, prípadne okresná odborová rada, ak ide o jej rozhodnutie alebo o rozhodnutie jej pracovnoprávnej komisie. Na základe vykonateľného rozhodnutia môže účastník konania navrhnúť súdu, aby nariadil výkon rozhodnutia.

§ 20

(1) Závodný výbor zodpovedá členskej schôdzi základnej organizácie Revolučného odborového hnutia a vyšším odborovým orgánom za správne uskutočňovanie rozhodcovského konania a robí opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Závodný výbor a okresná odborová rada sú povinné zabezpečiť, aby spisy týkajúce sa rozhodcovského konania boli riadne uschovávané najmenej po dobu 10 rokov po podaní návrhu na začatie rozhodcovského konania.

§ 21
Administratívne práce a náklady spojené s rozhodcovským konaním

(1) Organizácia, ktorá je účastníkom konania, je povinná včas zabezpečiť a bezplatne vykonávať podľa dohody so závodným výborom potrebné písomné a administratívne práce (zapisovať návrhy na začatie rozhodcovského konania, robiť zápisnice o prejednaní rozhodcovských orgánov, doručovanie ich písomností a pod.) a uhrádzať vzniknuté náklady, najmä uhrádzať osobám, ktoré boli pozvané na prejednanie a neboli účastníkmi konania, výdavky, ktoré im účasťou na konaní vznikli, a poskytovať im náhradu mzdy. Ďalej je povinná bezplatne poskytnúť na prejednanie vhodnú miestnosť a potrebné technické potreby, najmä dať k dispozícii texty právnych predpisov a podľa možnosti aj odbornú literatúru.

(2) Pracovník, ktorý mal v spore úspech, má voči organizácii nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených na uplatňovanie svojho práva, vrátane prípadných nákladov na zastúpenie a náhrady mzdy. Ak má úspech iba čiastočný, má nárok na náhradu pomernej časti týchto nákladov; rozhodcovský orgán môže mu však priznať plnú náhradu nákladov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy rozhodcovského orgánu.

(3) Výšku nákladov, prípadne jej pomernej časti, ktorú má organizácia pracovníkovi nahradiť, určí rozhodcovský orgán v rozhodnutí o spore.

§ 22
Zmena právoplatného rozhodnutia

(1) Právoplatné rozhodnutie rozhodcovského orgánu alebo schválenie zmieru môže byť najneskôr do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti zrušené krajskou odborovou radou, ak je v rozpore s právnymi predpismi. Na základe uznesenia, ktorým sa zrušuje právoplatné rozhodnutie alebo schválenie zmieru, vydá rozhodcovský orgán nové rozhodnutie, pri ktorom bude vychádzať z právneho názoru krajskej odborovej rady.

(2) Ak sa dodatočne zistili závažné okolnosti, ktoré nemohol účastník konania bez svojej viny použiť a ktoré odôvodňujú podstatne priaznivejšie rozhodnutie v jeho prospech, môže rozhodcovský orgán na jeho návrh so súhlasom okresnej odborovej rady zmeniť svoje právoplatné rozhodnutie alebo odvolať schválenie zmieru. Ak uskutočňovala rozhodcovské konanie okresná odborová rada (jej pracovnoprávna komisia), treba na zmenu rozhodnutia súhlas krajskej odborovej rady. Návrh na takú zmenu môže účastník podať len do troch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o okolnostiach odôvodňujúcich navrhovanú zmenu, najneskoršie do troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia alebo od schválenia zmieru.

Druhá časť
Dovolenka na zotavenie

§ 23

Do doby trvania pracovného pomeru sa započítava, pokiaľ spadá do doby po 18. roku veku pracovníka, aj doba prípravy na povolanie vykonávanej podľa predpisov o sociálnom zabezpečení.

Tretia časť
Odškodňovanie pracovných úrazov v niektorých osobitných prípadoch

§ 24

(1) Nárok na náhradu škody vzniknutej pracovným úrazom majú aj príslušníci verejných alebo závodných dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany a príslušníci banskej záchrannej služby, ktorí utrpia úraz pri výkone služby, ako aj osoby, ktoré na výzvu miestneho národného výboru alebo veliteľa zásahu a podľa jeho pokynov, prípadne s jeho vedomím osobne pomáhajú pri zásahu alebo pri cvičení jednotky a pritom utrpia úraz. Príslušníkom závodných dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany a banskej záchrannej služby zodpovedá v týchto prípadoch organizácia, v ktorej je jednotka alebo služba zriadená, príslušníkom ostatných dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany príslušný národný výbor.

(2) Nárok na náhradu škody vzniknutej pracovným úrazom majú občania, ktorí dobrovoľne v rámci akcie organizovanej národným výborom alebo inou organizáciou vypomáhajú pri plnení dôležitých úloh v záujme spoločnosti, napr. občania, ktorí dočasne vypomáhajú pri zveľaďovaní obcí alebo v jednotnom roľníckom družstve či na štátnom majetku, alebo ktorí vypomáhajú pri svojpomocnej družstevnej bytovej výstavbe v rozsahu svojpomoci vymedzenej národným výborom v rozhodnutí o prípustnosti stavby, alebo pri stavebných akciách vykonávaných na zveľadenie prevádzkární spotrebných družstiev. Za škodu vzniknutú pracovným úrazom zodpovedá im organizácia, pre ktorú v čase pracovného úrazu pracovali. Dobrovoľná výpomoc organizovaná v rámci patronátnej činnosti sa však považuje za plnenie pracovných úloh; za škodu v tomto prípade zodpovedá organizácia, v ktorej je postihnutý v pracovnom pomere.

(3) Nárok na náhradu škody vzniknutej pracovným úrazom majú ďalej vynálezcovia a zlepšovatelia, ktorí utrpia úraz pri skúšaní, rozpracúvaní alebo zavádzaní vynálezu alebo zlepšovacieho návrhu pre organizáciu alebo v dohode s ňou. Taký istý nárok majú členovia

ľudových spotrebných družstiev, ktorí utrpia úraz pri výkone funkcie alebo pri činnosti pre družstvo, dobrovoľní príslušníci civilnej obrany, zdravotníci Československého Červeného kríža, darcovia krvi, členovia Horskej služby, ako aj občania, ktorí na jej výzvu a podľa jej pokynov osobne pomáhajú pri záchrannej akcii v teréne, účastníci prípravy na obranu Československej socialistickej republiky, pomocníci Sboru národnej bezpečnosti a Pohraničnej stráže, dobrovoľní pracovníci opatrovateľskej služby sociálneho zabezpečenia a iní občania, ktorí boli poverení organizáciou určitou funkciou alebo činnosťou, ak utrpeli úraz pri plnení úloh súvisiacich s výkonom príslušnej funkcie alebo činnosti. Za škodu im zodpovedá organizácia, pre ktorú boli v čase úrazu činní.

Štvrtá časť
Odchýlky v pôsobnosti závodných výborov v štátnych orgánoch a v spoločenských organizáciách

§ 25

Ustanovenia Zákonníka práce a uznesenie IV. všeodborového sjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie v máji 1965 o pôsobnosti závodných výborov platia aj pre závodné výbory v štátnych orgánoch a v spoločenských organizáciách, pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak.

§ 26

(1) Závodné výbory na ministerstvách, iných ústredných a na iných štátnych orgánoch pri plnení svojich úloh nezasahujú do činnosti, ktorú tieto orgány vykonávajú ako nositelia a vykonávatelia štátnej moci a správy, a túto ich činnosť tiež nekontrolujú.

(2) Závodné výbory v spoločenských organizáciách nezasahujú do činnosti, ktorú tieto organizácie vykonávajú podľa svojich stanov, a túto ich činnosť tiež nekontrolujú.

§ 27

(1) Závodné výbory v štátnych orgánoch v odbore vojenskej správy sa nevyjadrujú k určovaniu celkového počtu pracovníkov, jeho zloženiu a rozmiestneniu, ani nekontrolujú ich prijímanie do pracovného pomeru a ich pracovné a mzdové zaradenie.

(2) Ak je pracovník prevádzaný na inú prácu, prekladaný do iného miesta alebo ak sa s ním rozväzuje pracovný pomer výpoveďou alebo okamžite zrušuje v súvislosti s odvolaním z funkcie, ktoré vykonáva Predsedníctvo Národného zhromaždenia, prezident republiky, vláda alebo Slovenská národná rada, nevyžaduje sa pre tieto úkony súčinnosť orgánov Revolučného odborového hnutia.

§ 28

(1) Závodné výbory v spoločenských organizáciách sa nevyjadrujú k určeniu celkového počtu pracovníkov, jeho zloženiu a rozmiestneniu, ani nekontrolujú ich prijímanie do pracovného pomeru a ich pracovné a mzdové zaradenie. Ak rozväzuje výpoveďou alebo ak zrušuje okamžite pracovný pomer spoločenská organizácia, je na to potrebné predchádzajúce prerokovanie so závodným výborom. Na prevedenie na inú prácu a na preloženie do iného miesta sa u politických pracovníkov ustanovovaných do ich funkcií orgánmi spoločenských organizácií nevyžaduje súčinnosť orgánov Revolučného odborového hnutia. U iných pracovníkov treba tieto opatrenia prerokovať so závodným výborom.

(2) Závodné výbory v zariadeniach spoločenských organizácií nekontrolujú prijímanie a pracovné a mzdové zaradenie politických pracovníkov, ktorí sú do svojej funkcie ustanovovaní orgánmi týchto organizácií; na rozviazanie pracovného pomeru výpoveďou alebo okamžitým zrušením s týmito pracovníkmi je potrebné predchádzajúce prerokovanie so závodným výborom. Na prevedenie týchto pracovníkov na inú prácu a na ich preloženie do iného miesta sa súčinnosť orgánov Revolučného odborového hnutia nevyžaduje.

§ 29

Na úpravu pracovného času vydávanú orgánom spoločenskej organizácie treba predchádzajúce prerokovanie so závodným výborom.

§ 30

Zrušuje sa uznesenie Predsedníctva Ústrednej rady odborov z 8. septembra 1959, ktorým sa ustanovujú odchýlky v pôsobnosti závodných výborov v štátnych orgánoch a v niektorých organizáciách uverejnené v čiastke č. 74/1959 Ú. l. (Ú. v.).

§ 31

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1966.

Predseda:

Zupka v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.